

føie: Der er Mange, der ere tilbude i den Fordom, at vort Lands sandede og lærde Ford frembyder ikke Noget for den Videnskab, men det er en fuldstændig Feiltagelse. Naar man blot gaar lidt ned i Dybet, ligger der videnskabelige Statter og venter blot paa Forskere, som vilde drage dem frem; men desværre, vi have for Diebliffet ikke de rette Folk til at bearbejde dem, i alt Fald bearbejde en meget væsentlig Side deraf, og derfor have vi ogsaa set, at de mest interessante Forsteninger af hidtil ukjendte Dyr, der ere dragne frem under selve Kjøbenhavn, ved vestre Gasværk, maatte sendes til Göttingen for at bestemmes, beskrives og indordnes i Forsteningernes Række. — Det var § 2, som jeg har tilladt mig at dvæle saa længe ved.

Der er endnu af § 5 et Punkt, som jeg overordentlig gjerne vil fremdrage, skjøndt jeg saa længe har lagt Beslag paa det høie Things Opmærksomhed. Det er jo den egentlige Lønningsparagraf. Jeg vil da gjerne skildre for Dem i ganske korte Træk, hvorledes en Professors Stilling er fra hans Udnævnelse og videre fremad, for at de Herrer rigtig klart kunne dømmes om Sagen og vide, hvor og hvorledes de skulle hjælpe. Professoren ansættes, antager jeg, i Almindelighed ved Kjøbenhavns Universitet i en Alder af mellem 30 og 35 Aar, og i det Dieblif, han saaledes ansættes, venter der ham en Række af yderst vanskelige Aar; det ligger i, at han jo skal holde Forelæsninger over en bestemt Videnskab; denne Videnskab har sine forskjellige Afdelinger, Forgrentinger, som det hedder i Lovforslaget, og han skal nu efterhaanden — jeg antager i Løbet af 5 Aar vil han kunne overkomme det — gaa disse forskellige Forgrentinger igjennem og holde Forelæsninger over dem en for en. De, der ikke have beskæftiget sig med videnskabeligt Arbejde, kunne ikke forestille sig, hvilket overordentligt Arbejde det er; men naar saa Kredsen er gennemløbet, og han anden Gang kommer til det Samme, er naturligvis Forholdet et ganske andet. Saa er der paa ethvert Punkt skabt en Stamme til en Forelæsning, saa det bliver meget, meget lettere at holde den næste Forelæsning over det samme Emne og saa tilføie de Ting, som kunde være at tilføie, og give den de Udvidelser og Omdannelser, som den kunde trænge til. Men vort Lønningsystem for vore Professore er af den Bestaafenhed — og saadan ere vel alle vore Lønningsforhold, antager jeg — at man i Begyndelsen giver Lidt og giver dem, som have siddet længe i Embedet, Meget; men særlig for Universitetets Bedkommende

vil jeg gjøre opmærksom paa, at Forholdet er saaledes, at man netop skal støtte de Unge og mindre hjælpe de Gamle. En gammel Professor kan være en ganske udmærket Mand, kan have samlet sig en Fond af Kundskab og Erfaring og kan have vedligeholdt den indre Ungdoms Kilde; saa at, naar man hører ham — 70 Aar gammel — holde Foredrag over den Videnskab, han repræsenterer, saa er det, som hørte man en ung Mand, og det maa jo naturligvis være det Skønneste, som overhovedet kan naaes, naar en Mand kan forene den unge Mand's Lid med den gamle Mand's Oversigt og Indsigt; men det hører forholdsvis til de sjældnere Tilfælde. I Reglen tror jeg nok, at Professorerne have deres Kulminationspunkt nærmere ved Begyndelsen end ved Slutningen af deres Bane. Der kommer let et Dieblif, hvor de, naar de 3, 4, 5 Gange gaa til at holde den samme Forelæsning, tage Sagen paa den lette Skulder; saa er ogsaa det indre Mand's Liv, den frie Tillegnelse maaste standset hos dem, og saa faae vi disse Sjæntagelser, maaste under berømte Navne, men som ikke have nogen befrugtende Indflydelse paa de unge Mennesker, som skulle høre dem. Jeg vil derfor bede det eventuelle Udvalg om at have sin Opmærksomhed henvendt paa det Princip, som jeg her har antydet, at man i Grunden skalde gjøre Mere for de yngre Professore og tænke mindre paa de ældre. Sagen er nemlig saadan — jeg tror allerede at kjende 3 Exempler derpaa — at unge Professore, som altsaa have været i disse overordentlig vanskelige Forhold, jeg her har skildret, have for at ernære deres Familie og mange Børn maattet gaa ud og give Undervisning i Skoler her i Byen. Det er et meget respektabelt Forhold; men det er ikke et Forhold, som Universitetet og Videnskaben, og derfor ikke Befolkningen og Samfundet, kan være tjent med; det bør ikke finde Sted.

Salkier: Ja, jeg skal for mit Bedkommende tillade mig at bemærke, at jeg ikke skal følge det ærede Medlem, der sidst talte, og som i eet Vingeslag ombevæde alle Religioner og alle Videnskaber. Jeg har kun een Religion og een Videnskab, og det er det ærede Medlems Angreb paa denne Videnskab og dens Dyrkere ved Kjøbenhavns Universitet, som gjør, at jeg ganske kort vil tage Ordet. De Herrer maa jo kunne tænke, at jeg efter min Stilling maa have taget juridisk Examen, og jeg har i en lang Aarrække været Censor ved samme Examen og kan altsaa med nogen Føie tale med om denne Sag. Jeg skal da tillade mig at ned-